

Očakávania sú veľké, aká bude realita?

Názory, ako zmierniť problémové oblasti výrazne znižujúce konkurencieschopnosť domácich agropotravínárov a ako nastaviť budúce pravidlá z pohľadu Slovenska, sa, prirodzene, rôznia. Bolo to vidno aj na konferencii v Nitre na pôde Slovenskej poľnohospodárskej univerzity. Pravdepodobne všetci prítomní sa však zhodli v tom, že tvorba nových európskych poľnohospodárskych pravidiel si vyžaduje najmä oveľa väčšiu zainteresovanosť a nasadenie aj počas rokovaní s Bruselom.

Predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Andrej Gajdoš priblížil aktuálny stav modifikácie Strategického plánu SPP. Aj tieto zmeny sa kreovali pod silným tlakom environmentálnych opatrení. Celkovo súčasné programovacie obdobie je zelenším ako to predchádzajúce a potvrdili to svojimi príspevkami viacerí diskutujúci.

„Posledná modifikácia Strategického plánu SPP je už v Bruseli. Predpokladáme, že prejde a snád' sa bude meniť manažment biopásov. No chceli by sme viac. Ale musíme si uvedomiť, že v tretine programovacieho obdobia nemôžeme všetky veci úplne zmeniť. Priestor na zásadné zmeny bude pravdepodobne až pre nové obdobie po roku 2027,“ naznačil realitu predseda komory.

SPPK chce pracovať už na tretej modifikácii Strategického plánu k SPP, v rámci ktorej by sa mohli urobiť okrem iného aj úpravy v manažmente úhorovania alebo biopásov a to najmä pod vplyvom tohtoročných skúseností s premnoženou populáciou hraboša poľného, ktorý si našiel svoje útočisko aj v biopásoch.

Predseda SPPK Andrej Gajdoš priblížil prítomným účastníkom konferencie závery Strategického dialógu, ktorý polemizuje o možnostiach zmien vo financovaní priamych platieb.

To, čo sa hovorí najmä na osobných stretnutiach medzi agropotravinármi, naplno a priamo pomenoval Ján Pokrivčák zo Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Potrebujeme väčší výtlak a mimoriadne odbornú a včasnú prípravu - len tak dokážeme uspieť a vybojovať lepšie pravidlá pre slovenských agropotravinarov.

„Od prvej sekundy sa musíme podieľať na príprave novej SPP. Už teraz treba lobovať a vedieť, čo chceme a pripravovať k tomu odborné podklady. Nemôžeme sa na novú SPP pozeráť tak, že k nám prichádza niečo cudzie a zlé. My to musíme ovplyvňovať z našej pozície. To nie je európska SPP, ale slovenská SPP. Treba konať od prvej sekundy,“ prízvukoval Ján Pokrivčák.

Európska komisia plánuje vytvoriť pracovnú skupinu na zhodnotenie priamych platieb. Podľa Jána Pokrivčáka sa musia Slováci do tejto skupiny dostať, pokiaľ chcú ovplyvňovať možné zmeny v budúcej SPP.

„EÚ vytvára sofistikované politiky - my na to nie sme pripravení. Nemáme dostatočné kapacity, politiky sú zložitejšie, naša príprava na novú SPP nie je dostatočná. Slabo sa angažujeme. Zároveň neexistuje poradenstvo a vzdelávanie. Negatívne vnímame aj dlhodobu nízku efektivitu kompetentných inštitúcií,“ uviedol J. Pokrivčák.

Situáciu na Slovensku a pozíciu domácich výrobcov potravín môže ešte skomplikovať aj schválený konsolidačný balíček, ktorý významným spôsobom zvýši náklady na výrobu potravín. A to opäť znevýhodní slovenské firmy v porovnaní so zvyškom EÚ.